

Số: 38 /BC-PC

Hà Nội, ngày 01 tháng 7 năm 2022

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình và dự thảo Nghị quyết quy định việc xử lý các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về phòng cháy và chữa cháy trên địa bàn thành phố Hà Nội được đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Căn cứ Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019;

Thực hiện phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Pháp chế HĐND Thành phố đã tổ chức thẩm tra Tờ trình số 166/TTr-UBND ngày 20/6/2022 của UBND thành phố Hà Nội và dự thảo Nghị quyết quy định việc xử lý các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về phòng cháy và chữa cháy trên địa bàn thành phố Hà Nội được đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực (thay thế Nghị quyết số 05/2017/NQ-HĐND của HĐND Thành phố).

Trên cơ sở báo cáo của UBND Thành phố, căn cứ các tài liệu liên quan và ý kiến thảo luận, Ban Pháp chế HĐND Thành phố báo cáo HĐND Thành phố kết quả thẩm tra như sau:

I. Sự cần thiết, căn cứ pháp lý và thẩm quyền ban hành Nghị quyết

1. Sự cần thiết ban hành Nghị quyết

(1) Việc thực hiện Nghị quyết số 05/2017/NQ-HĐND của HĐND Thành phố đã tạo được bước chuyển biến, tuy nhiên chưa đảm bảo tiến độ và đáp ứng được yêu cầu đề ra.

Theo Tờ trình của UBND Thành phố, hiện trạng số lượng cơ sở thuộc diện điều chỉnh của Nghị quyết 05 là rất lớn (2.483 cơ sở), trong đó số cơ sở đặc thù liên quan đến vấn đề dân sinh chiếm phần lớn, nằm xen kẹt trong khu dân cư, không có khả năng đáp ứng yêu cầu về giao thông phục vụ chữa cháy, khoảng cách phòng cháy chữa cháy, lối thoát nạn; việc khắc phục những tồn tại, thiếu sót đảm bảo theo đúng quy định của QCVN 06:2021/BXD và các quy chuẩn, tiêu chuẩn về phòng cháy chữa cháy hiện hành là rất khó thực hiện. Sau 5 năm thực hiện Nghị quyết, số cơ sở hoàn thành việc khắc phục tồn tại các vi phạm về phòng cháy chữa cháy trên địa bàn thành phố đạt tỷ lệ rất thấp (212 cơ sở, đạt 8,5% trên tổng số cơ sở thuộc đối tượng điều chỉnh của Nghị quyết).

Hiện nay tình hình cháy nổ trên địa bàn Thành phố vẫn diễn biến phức tạp; số vụ cháy nổ gây thiệt hại về người và tài sản vẫn cao. Trong 5 năm từ 2016 đến 2021 xảy ra 2.961 vụ cháy, nổ trong đó có nhiều vụ cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng. Trong 5 tháng đầu năm 2022 xảy ra 186 vụ cháy trong đó có 04 vụ cháy lớn, 06 vụ cháy gây thiệt hại nghiêm trọng. 65% tổng số vụ cháy xảy ra ở các quận nội thành; 75%-80% là các doanh nghiệp tư nhân và nhà dân, nhà ở kết hợp sản xuất kinh doanh. Tính riêng đối với các cơ sở đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực, trong 5 năm xảy ra 73 vụ cháy, nổ chiếm 2,5% tổng số vụ trên địa bàn Thành phố.

(2) Sự thay đổi về văn bản pháp lý và các quy định của pháp luật

Các văn bản viện dẫn trong Nghị quyết số 05/2017/NQ-HĐND đã hết hiệu lực và được thay thế bằng văn bản mới, cụ thể là:

- Nghị định số 136/2020/NĐ-CP về quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật PCCC và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của PCCC thay thế cho Nghị định số 79/2014/NĐ-CP ngày 31/7/2014 của Chính phủ. Theo đó, Bộ Công an cũng ban hành các Thông tư hướng dẫn thay thế;

- Thông tư số 02/2021/TT-BXD ngày 19/5/2021 của Bộ Xây dựng về việc ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia QCVN 06:2021/BXD “An toàn cháy cho nhà và công trình” thay thế Thông tư số 01/2020/TT-BXD ngày 06/4/2020 của Bộ Xây dựng ban hành quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về An toàn cháy cho nhà và công trình, QCVN 06:2020/BXD.

Bên cạnh đó, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH, Bộ Công an đã có văn bản số 1684/C07-P4 ngày 21/7/2021 hướng dẫn các giải pháp để tháo gỡ cho các cơ sở không đảm bảo an toàn PCCC đi vào hoạt động trước Luật chung cho toàn quốc (*trước đó, chưa có văn bản hướng dẫn cụ thể*).

Vì vậy, việc HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết quy định việc xử lý các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về phòng cháy và chữa cháy trên địa bàn thành phố Hà Nội được đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực (thay thế Nghị quyết 05/2017/NQ-HĐND) là cần thiết.

2. Căn cứ pháp lý và thẩm quyền

- Điều 19, 40 của Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 quy định về thẩm quyền của HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết để tổ chức và bảo đảm việc thi hành Hiến pháp và pháp luật, quyết định các biện pháp bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh, phòng, chống tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật khác.

- Khoản 33 Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng cháy chữa cháy quy định “*Hội đồng nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương quy định việc xử lý các cơ sở trên địa bàn không bảo đảm yêu cầu về phòng cháy chữa cháy được đưa vào sử dụng trước ngày Luật phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực*”;

- Luật Phòng cháy và chữa cháy ngày 29/6/2001; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy ngày 22/11/2013;

- Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ về quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy;

- Thông tư số 149/2020/TT-BCA ngày 31/12/2020 của Bộ trưởng Bộ Công an quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy và Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ;

Vì vậy, việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết quy định việc xử lý các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về phòng cháy và chữa cháy trên địa bàn thành phố Hà Nội được đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực là đúng thẩm quyền và có đủ căn cứ pháp lý.

II. Về dự thảo Nghị quyết

1. Hồ sơ trình dự thảo Nghị quyết

Hồ sơ đã đảm bảo đúng quy định tại Điều 124 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật gồm: (1) Tờ trình số 166/TTr-UBND ngày 20/6/2022 của UBND thành phố Hà Nội và dự thảo Nghị quyết; (2) Báo cáo thẩm định số 118/BC-STP ngày 20/5/2022 của Sở Tư pháp Thành phố; (3) Các văn bản của Bộ Công an, Bộ Xây dựng và các cơ quan liên quan.

2. Quy trình thực hiện xây dựng Nghị quyết

- UBND Thành phố đã trình và được Thường trực HĐND Thành phố chấp thuận chủ trương xây dựng Nghị quyết theo văn bản số 11/HĐND-PC ngày 12/01/2022.

- Ngay sau khi được chấp thuận chủ trương xây dựng Nghị quyết, UBND Thành phố đã chỉ đạo Công an Thành phố tổ chức các bước tiếp theo đảm bảo nghiêm túc, khoa học và theo đúng quy định của luật. Các bước đã thực hiện như: đăng tải công khai xin ý kiến của tất cả các sở ngành, quận huyện và các nhà khoa học; tổ chức 02 hội thảo; hoàn thiện xin ý kiến các Bộ, ngành và các cơ quan liên quan; tiếp tục hoàn thiện hồ sơ và các bước tiếp theo đảm bảo đúng quy định của luật.

3. Nội dung dự thảo Nghị quyết

Sau khi xem xét tài liệu, hồ sơ trình của UBND Thành phố, Ban Pháp chế nhận thấy:

(1) Dự thảo Nghị quyết đã xác định rõ phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng Nghị quyết và các nguyên tắc, trình tự thực hiện (nội dung này đã rõ ràng hơn so với Nghị quyết 05/2017/NQ-HĐND)

(2) Dự thảo Nghị quyết đã bám sát các quy định của Luật, Thông tư Hướng dẫn của Bộ Công an, Bộ Xây dựng để đưa ra quy định về biện pháp xử lý đối với các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về PCCC được đưa vào sử dụng trước khi Luật PCCC năm 2001 có hiệu lực với 68 giải pháp kỹ thuật về PCCC bổ sung, tăng cường đối với 03 nhóm đối tượng cơ sở (so với Nghị quyết 05/2017/NQ-HĐND đã bổ sung được rõ hơn về số lượng, các giải pháp cụ thể với từng nhóm cơ sở):

- Đối với nhóm đối tượng nhà chung cư tập thể cũ (với khoảng 1.569 cơ sở): Bám sát theo Đề án cải tạo, xây dựng lại Chung cư tập thể cũ của Thành phố đã nghiên cứu và đưa ra 09 giải pháp kỹ thuật về PCCC đối với 02 nhóm đối tượng;

- Đối với nhóm các cơ sở di tích lịch sử, văn hóa cần bảo tồn về cảnh quan, kiến trúc, kết cấu (với khoảng 11 cơ sở): đưa ra 03 giải pháp kỹ thuật về PCCC để khắc phục các tồn tại, vừa đảm bảo an toàn PCCC vừa đảm bảo phù hợp với các quy định của Luật Di sản văn hóa và Nghị định số 166/2018/NĐ-CP của Chính phủ quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử-văn hóa, danh lam thắng cảnh.

- Đối với các nhóm các cơ sở không thuộc đối tượng 02 nhóm nêu trên (với trên 903 cơ sở là trường học, bệnh viện, nhà kho, xưởng sản xuất, chợ, trung tâm thương mại...) đưa ra 56 giải pháp tương ứng để khắc phục các tồn tại đối với 08 nội dung không đảm bảo quy định về PCCC.

(3) Dự thảo Nghị quyết đã quy định rõ về trách nhiệm thực hiện đối với các cơ sở nhà chung cư, tập thể không đảm bảo yêu cầu về PCCC được đưa vào sử dụng trước khi Luật PCCC số 27 có hiệu lực, trong đó, quy định cụ thể về việc xác định chủ sở hữu, nguồn kinh phí thực hiện khắc phục các tồn tại về PCCC đối với những chung cư, tập thể cũ đã bán hết cho người dân, hoặc đan xen giữa sở hữu nhà nước và sở hữu của người dân hoặc không xác định rõ chủ sở hữu.

Như vậy, dự thảo Nghị quyết của HĐND Thành phố quy định việc xử lý các cơ sở không đảm bảo yêu cầu về phòng cháy và chữa cháy trên địa bàn thành phố Hà Nội được đưa vào sử dụng trước khi Luật Phòng cháy và chữa cháy số 27/2001/QH10 có hiệu lực (để thay thế Nghị quyết số 05/2017/NQ-HĐND ngày 04/7/2017 của HĐND Thành phố) đã cập nhật, bổ sung các quy định mới theo hướng dẫn của các bộ, ngành liên quan, khắc phục được những nội dung mà Nghị quyết số 05/2017/NQ-HĐND của HĐND Thành phố trước đây chưa quy định rõ.

4. Về thể thức của dự thảo Nghị quyết

- Nội dung dự thảo Nghị quyết: phù hợp với nội dung Tờ trình của UBND Thành phố.

- Về thể thức: đảm bảo với quy định về thể thức và kỹ thuật trình bày văn bản quy phạm pháp luật được quy định chi tiết tại Nghị định số 34/2016/NĐ-CP ngày 14/5/2016 của Chính phủ về việc quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Nghị định số 154/2020/NĐ-CP ngày 31/12/2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 34/2016/NĐ-CP.

III. Đề nghị UBND Thành phố

1. Đề nghị UBND Thành phố: nghiên cứu, chỉnh sửa và hoàn thiện dự thảo Nghị quyết đối với các phụ lục kèm theo. Trong đó lưu ý đối với nội dung các giải pháp bổ sung, tăng cường của các cơ sở không đảm bảo quy định của các công trình thì cần chỉnh sửa, bổ sung viện dẫn các quy chuẩn theo quy định của Bộ Xây dựng, hướng dẫn của Bộ Công an. Đồng thời báo cáo HĐND Thành phố việc chỉnh sửa, hoàn thiện dự thảo Nghị quyết theo quy định.

2. Sau khi Nghị quyết được HĐND Thành phố thông qua, đề nghị UBND Thành phố:

(1) Xây dựng kế hoạch để triển khai thực hiện Nghị quyết cụ thể theo từng giai đoạn và từng năm; trong đó quy định trách nhiệm cụ thể cho từng ngành, từng cấp và từng đối tượng; xác định rõ lộ trình, thời gian thực hiện.

(2) Hiện nay UBND Thành phố đang xây dựng Đề án tổng thể về nâng cao năng lực và đảm bảo an toàn phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn Thủ đô giai đoạn 2021-2025, tầm nhìn 2030. Đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu hoàn thiện Đề án trong đó có nội dung chỉ đạo đồng bộ thực hiện Nghị quyết trên của HĐND Thành phố.

(3) Chỉ đạo các sở, ngành của Thành phố, UBND các cấp, các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân có liên quan nghiêm túc thực hiện hiệu quả Nghị quyết; thường xuyên theo dõi, kiểm tra; định kỳ sơ kết, tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện.

(4) Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, thông tin, vận động, nâng cao nhận thức, tạo sự đồng thuận của Nhân dân và toàn hệ thống chính trị Thành phố, đảm bảo thực hiện Nghị quyết thực sự hiệu quả.

Ban Pháp chế kính trình HĐND Thành phố xem xét quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Các đại biểu HĐND Thành phố;
- VP Đoàn ĐBQH&HĐND Thành phố;
- VP UBND Thành phố;
- Lưu:VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Duy Hoàng Dương